

2020-11-26 08:30 CET

Ny riskbild för oljeolyckor till sjöss i Sverige

En ny upplaga av riskbild för oljeolyckor till sjöss i Sverige, en kunskapsöversikt för Östersjön, Västerhavet och de stora sjöarna, lanseras vid den årliga konferensen för oljeskadeskydd. Räddningstjänst i kommuner med kust mot statligt vatten har anledning att uppmärksamma riskbilden i sina kommunala handlingsprogram.

Sjöfart i svenska vatten ökar i takt med att godstransporter läggs om från väg till järnväg och sjötransport. Utvecklingen är en del av regeringens godstransportstrategi. Sverige har en lång kustlinje och väldigt många skyddsvärda strandområden som kan ta stor skada av ett oljeutsläpp.

- Inträffar olyckan nära kusten så blir insatstiden kort. Det kan ofta bli svårt att förhindra att oljan når stränderna. Statliga resurser kan inte finnas på plats överallt samtidigt. Det tar normalt ett antal timmar innan resurser anländer. Det gäller även i de stora sjöarna där vi tar mycket av vårt dricksvatten i Sverige, säger Sonja Dobo, samordnare för oljeskadeskydd på MSB.

Hon fortsätter:

- Oljeskadeskydd är inte en 90 sekunder-verksamhet. Därför är det viktigt att alla regioner anpassar sin egen förmåga efter sin riskbild och skapar ett första förband av resurser och kompetenser så att man kan säkra skyddet av sina känsliga kuster åtminstone så länge tills statlig förstärkning anländer.

Ny rapport med reviderad riskbild

Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO) presenterar i en ny rapport en övergripande bild av risker på ett nationellt plan men riskbilden måste plockas ner till en regional och lokal kontext och utgöra underlag för egna prioriteringar. Både risker och skyddsvärden är ojämnt fördelade över landet.

- Hur säkerställs att skyddsvärda områden inom kommunens geografiska ansvarsområde kan skyddas om det inträffar en fartygsolycka? Är de skyddsvärda områdena prioriterade och registrerade i länsstyrelsernas digitala miljöatlas så att de kan användas som beslutsunderlag i insatsen? Det är ett viktigt arbete som behöver göras innan olyckan inträffar. Den nya riskbilden är ett stöd men arbetet behöver göras i nära samverkan med lokal miljöexpertis. Det är i slutändan miljön man är satt att skydda i första hand, säger Sonja Dobo.

Nya bränslen även inom sjöfart ställer till det för insatsen

Vissa av de nya och mer miljövänliga fartygsbränslen har visat sig vara svåra att bekämpa med befintlig utrustning. De kan även vara mer akut toxiska.

- Därför blir det ännu viktigare för kommunal räddningstjänst att ha en nära samverkan med Kustbevakningen för att tillsammans planera för en koordinerad insats till sjöss och på strand. För att bilda sig en uppfattning om vad man kan förvänta sig av en grundstötning eller kollision i Östersjön, Västerhavet eller de stora insjöarna krävs en lite närmare analys då det kan

skilja sig åt. Riskbilden ger en överblick och beskriver schematiskt vilka olika bränslen som används idag och vad vi vet om den framtida utvecklingen, säger Sonja Dobo.

Ta höjd för att ta emot stöd internationellt

Stora händelser blir snabbt internationella och det behöver man ha med i sin planering även på landsidan.

- Förmågan att hantera en oljeolycka bygger på vår förmåga till samverkan. Samtidigt är det en sällanhändelse och få kommuner ska förhoppningsvis behöva hantera en oljekatastrof i praktiken. Av den anledningen är det rimligt att kommuner går samman och regionaliserar sin beredskap. Det finns flera goda exempel på regionala oljeskyddsplaner där länsstyrelserna samordnar den regionala förmågan i länet, säger Sonja Dobo.

[Publikationen riskbild för oljeolyckor till sjöss i Sverige inför år 2025](#)

Myndigheten för civilt försvar är den ledande, inriktande och samordnande myndigheten i det civila försvaret. Myndigheten säkerställer att samhället är förberett för kris, höjd beredskap och krig.

Kontaktpersoner

Myndigheten för civilt försvars presstjänst

Presskontakt
press@mcf.se
010-240 44 44

Anna Wennerström

Presskontakt
Pressansvarig
anna.wennerstrom@mcf.se